

To je jen pro silný jedince, nikdo tu nevydrží

Saša Uhlová

Druhá reportáž z cyklu [Hrdinové kapitalistické práce](#), který přináší svědectví z prostředí nejhůře placených zaměstnání, se zaměřila na drůbežárnu ve Vodňanech.

Ilona s Rosou a prsní řízky

Další den mi Pamela na začátku směny řekla, že nesmím nikomu, ale opravdu nikomu dávat přepravky. Skládáme do nich plastové vaničky naplněné masem, než je vložíme na pás, po němž projedou do stroje, který je zabalí v ochranné atmosféře. Vedle nás pracovaly dvě Ukrajinky, které vypadaly, že by měly být dávno v důchodu. Potřebovaly taky přepravky, ale já se chtěla zavděčit Pamele v bláhové naději, že se ke mně začne chovat lépe, a přepravky před nimi zatvrzele bránila a nedala jim opravdu ani jednu. Pamela to sledovala ze svého místa a spokojeně přikyvovala.

Až časem, to už jsem věděla, že se ty dvě paní jmenují Ilona a Rosa, jsem pochopila, že pracují s námi a připravují maso pro náš pás. Navíc byly obě ještě menší než já a nedosáhly nahoru na visutý dopravník, ze kterého se přepravky mohou sundávat. A protože mezi výrobními linkami bylo málo místa, bylo skoro nemožné prodat se pro ně jinam. Zpětně jsem se styděla, že jsem se k nim chovala přezíravě. A dodnes nechápu, proč jsem jim nesměla podat něco, co potřebovaly ke své práci a co si samy nemohly obstarat. Pak už jsem jim přepravky podávala tajně a hlídala jsem, jestli se Pamela nekouká.

Ilona s Rosou měly dávat prsní řízky do vaniček. Jenže použily vaničky o pět milimetrů jinak vysoké, než měly. Pamela zuřila a řvala na ně, že to zkazily. A ony se gesty ptaly, do kterých to tedy mají dávat. Neodpověděla jim, jen se vztekle otočila a začala to dělat sama. Bezradně tam stály a čekaly, až jim někdo prozradí, co tedy mají dělat. Šla jsem k Pamele a prosila ji, ať jim to řekne. Vztekle ucedila, že mají použít pětadesátky. Doběhla jsem pro ně do skladu a Rose a Iloně je přinesla. Vděčně je ode mě vzaly a začaly do nich ládovat prsní řízky.

Oana s Pamelou a Lorenou nevěděly, jak se Rosa s Ilonou jmenují. Volaly na ně „paní“. Přitom já zrovna ty dvě měla nejraději. Jedna byla tmavá a druhá plavá, stály tam a ládovaly maso do plastových vaniček a usmívaly se a nikdy nebyly protivné, ani když se na ně sesypával vztek všech ostatních. Tento týden pracovaly každý den od čtyř od rána do čtyř odpoledne. Děly jsme společně kuřecí stehna a došly nám. Koukla jsem na hodiny, bylo za dvě minuty čtyři. Vybídla jsem je, ať už jdou. Ony ale říkaly, že mi pro ta stehna ještě dojdou, a za chvíli byly zpátky s těžkou přepravkou plnou stehen. Dvě babičky to po dvanácti hodinách práce nesly mně, ženě plné síly, klouzaly ke mně v gumácích a ještě u toho dokázaly být milé. Zaplavil mě pocit vděčnosti, protože jsem byla vyčerpaná. A taky lítostí, že už jdou pryč.

Všichni odcházejí

Oana byla kmenová zaměstnankyně drůbežárny a Pamelina pravá ruka. Uměla docela slušně česky, pracovala tu už rok a půl. Koncem týdne jsem zaslechla, jak se dohaduje s mistrovou. Ukázalo se, že Oana potřebuje odjet zpátky do Rumunska a neví, kdy se vrátí. Pamela se k Oaně chovala někdy hnusně. Když se něco nedařilo, křičela a hodila jí třeba k nohám přepravku plnou balíčků masa, které se správně nenafoukly při balení v ochranné atmosféře. Ale většinou si s ní povídala přátelsky a vypadala, že jí má upřímně ráda. Když se dozvěděla, že odjíždí, byla skleslá. Večer, když už všichni odcházeli a hala se vyprazdňovala, stála Pamela u pultu a dodělávala nějakou objednávku. Šla jsem k ní a zeptala se, jestli jí mám pomoci. Nešlo přehlédnout, že je jí smutno. Odmítla mě a řekla mi docela normálně, ať jdu domů. Chtěla být s Oanou, kterou viděla ten večer naposledy. Ta to pochopila, a když jsem odcházela, stály tam vedle sebe a pracovaly.

Další den už Oana nepřišla a Pamela byla zamyšlená. Když jsem se ptala, proč tam pracuje, odpověděla mi, že se vyučila kuchařkou-číšnicí, ale nebavilo ji to dělat. Tahle práce ji baví. Je tu čtyři roky, to znamená od sedmnácti. „Za tu dobu se tu vystřídal strašně moc lidí, tak moc, že si je nemůžu všechny ani pamatovat, tady se to pořád mění a střídá, přicházejí pořád noví lidé,“ říkala rezignovaně. Poprvé jsem vůči ní pocítila lítost.

Stejně jako jiné mladé ženy se stala rychle šéfovou výrobní linky. Vedení je tam obsazuje zřejmě proto, že „umějí s počítači“. U výrobních linek je totiž počítač s pár funkcemi, který kontroluje váhu a počet expedovaných balíčků. Myslela jsem si, že chyba je v Pamele, ale postupně mi došlo, že jen přišla mladá do prostředí, kde je takové chování normální.

Když už se blížila noc, vzrůstala vždy nervozita. A i docela milí lidé se začali chovat k ostatním hrubě, byli vzteklí, popudliví. Pak se třeba řeklo: „Už jen čtyři objednávky!“ Nálada se trochu uvolnila a lidé se začali víc usmívat.

Zdroj:

<http://a2larm.cz/2017/09/to-je-jen-pro-silny-jedince-nikdo-tu-nevydrzi/> (2017, kráceno)